

בבית המשפט העליון

רע"א 4863/16

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקשים: 1. איי.די.איי חברה לביטוח
2. רביב צולר
3. משה (מוקי) שנידמן
4. רענן סעד

נגד

המשיבים: 1. לשכת סוכני ביטוח בישראל
2. אריה אברמוביץ
3. אריאלה אלפסי
4. אבי בן דוד
5. יקי כהן
6. אשר ספייר
7. זהבה פורת
8. דני קסלמן
9. אילן שגב

בקשת רשות לערער על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט א' בכר) בת"א 28223-03-12 מיום 14.6.2016

בשם המבקשים: עו"ד גיורא ארדינסט; עו"ד רן שפרינצק; עו"ד אריק ברנאייזן; עו"ד מעין שנדרוביץ

בשם המשיבים: עו"ד ניר גורן

פסק-דין

1. בפסק דין מיום 11.4.2016 הורה בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו (כב' השופט א' בכר) על מתן צו מניעה שלפיו המבקשים אינם רשאים להמשיך במסע פרסום המכונה "קמפיין שוקה" (כפי שבא לידי ביטוי בסרטונים ובקמפיין הרדיו שהוצגו בפני בית המשפט במסגרת ההליך האמור) (להלן: צו המניעה; פסק הדין). לאחר מתן פסק הדין הוסיפו המבקשים לפרסם בעמוד הפייסבוק שלהם סרטונים שונים שהופקו טרם מתן פסק הדין (להלן: הסרטונים); ובנוסף שידרו סרטון נוסף המכונה "שלמה המלך" –

שנערך בו שינוי מסוים לאחר מתן פסק הדין. עקב כך הגישו המשיבים לבית המשפט המחוזי בקשה לפי פקודת בזיון בית משפט (להלן: פקודת בזיון בית משפט או הפקודה). ביום 14.6.2016 קבע בית המשפט (כב' השופט א' בכר) כי נוכח האמור בפסק הדין, על המבקשים לחדול מפרסום הסרטונים. ביחס לסרטון "שלמה המלך" ציין בית המשפט כי "גם בהתייחס לפרסומת שלמה המלך לא מצאתי להורות על אכיפת צו המניעה על פי הפקודה לאור האפשרות המקילה עם הנתבעים [המבקשים כאן – ע' פ'] עד למאוד ולפיה יכול ולא הובן נושא הצו עד תום אצל הנתבעים וכן לאור חידוד בית המשפט העליון שניתן מאוחר יותר לפסה"ד. יחד עם זאת, כעת משהנושא ברור יותר, מצופה מהחברה [המבקשים כאן – ע' פ'] לנהוג בזה האופן גם להבא. ככל שתחזור החברה לפרסם פרסומות הדומות במהותן לאלה שנאסרו, יהיה מקום לאכוף עליהן את ביצוע הצו עפ"י הפקודה. הנתבעים ידאגו להסרת פרסומת שלמה המלך בתוך 24 שעות בהיותו מנוגד לצו המניעה".

2. על החלטה זו הוגשה הבקשה שלפניי שבתחילה הוגשה כערעור בזכות (שסוג על ידי מזכירות בית המשפט כערעור אזרחי), שבצדו בקשה לעיכוב ביצוע. ביום 16.6.2016 קבעתי כי לא יינתן צו במעמד צד אחד והוריתי על הגשת תשובה לבקשת עיכוב הביצוע. בתשובתם לבקשה לעיכוב ביצוע העלו המשיבים טענות בנוגע לסיווג הראוי של ההליך; ובמקביל הגישו המבקשים בקשה עצמאית לשינוי סיווג ההליך שהוגש לערעור פלילי. בהמשך לדברים אלה קבעה כב' הרשמת ל' בנמלך ביום 5.7.2016 כי ההליך לא סווג כראוי, שכן החלטת בית המשפט היא בבחינת "החלטה אחרת" – מאוחרת לפסק הדין, שעליה נתונה אפשרות לערער רק לאחר קבלת רשות (וכי ממילא הזכות להגיש ערעור פלילי בזכות על החלטה לפי הפקודה היא רק אם במסגרתה הורה בית המשפט על הפעלת אמצעי כפיה מכוח הפקודה). למבקשים ניתנה אפשרות להגיש בקשת רשות לערער, והיא המונחת לפתחי עתה. בקשת עיכוב הביצוע נותרה על כנה. ביום 13.7.2016 הוריתי על הגשת תשובה לבקשה עד ליום 20.7.2016. נוכח שביתת עובדי מערכת בתי המשפט נקלטה תשובת המשיבים רק ביום 31.7.2016.

3. במסגרת הבקשה משיגים המבקשים רק על חלקה של החלטת בית המשפט המחוזי המחייבת אותם להסיר את סרטון שלמה המלך. טענתם העיקרית היא כי בית המשפט לא היה מוסמך להורות על הסרת הפרסומת בגדר החלטה לפי פקודת בזיון בית משפט ולכן קביעתו כי הפרסומת תוסר נעשתה בחוסר סמכות. מנגד טוענים המשיבים כי הסמכות ליתן צווי מניעה היא סמכות טבועה שבית המשפט היה רשאי להפעילה גם בנסיבות העניין.

לאחר שעיינתי בבקשה, בצרופות לה ובתשובת המשיבים, החלטתי לעשות שימוש בסמכותי לפי תקנה 410 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, לדון בבקשת הרשות לערער כאילו ניתנה רשות והוגש ערעור על פי הרשות שניתנה.

4. כידוע, הליך לפי סעיף 6 פקודת בזיון בית משפט נועד לכפות ציות לצווים שיפוטיים שהופרו – במבט צופה פני עתיד – על ידי הטלת קנס או מאסר (רע"א 3888/04 שרבט נ' שרבט, פ"ד נט(4) 49, 59 (2004) (להלן: עניין שרבט)). כפי שנפסק לא אחת, הגם שאין בהליך לפי הפקודה כדי להטיל אחריות פלילית על אדם, נוכח האמצעים החמורים שניתן להפעיל במסגרתו, הוא נחשב להליך מעין פלילי המצוי ב"אותו תחום דמדומים שבין ההליך האזרחי לבין ההליך הפלילי" (ע"א 371/78 מוניות הדר לוד בע"מ נ' ביטון, פ"ד לד(4) 232, 240 (1980)). מפאת חומרת הסנקציות האפשריות בגדרו של הליך זה, מקובל לראות בו הליך שיורי שיש לעשות בו שימוש לאחר שמוצו הליכי אכיפה אפשריים אחרים (רע"א 6821/15 פלונית נ' משרד הבריאות, פסקה 7 (3.2.2016); עניין שרבט, בעמ' 58).

5. בענייננו, הגישו המשיבים בקשה לפי סעיף 6 לפקודה, אך בית המשפט המחוזי ציין במפורש בהחלטתו, כמצוטט לעיל, כי לא ראה לעשות שימוש בסמכותו זו ואף עמד על הטעמים לכך, כמבואר לעיל. ואכן, בהתאמה, בית המשפט לא מצא להטיל על המבקשים קנס (או מאסר) כאמור בפקודה, אלא להורות על סעד אופרטיבי אחר: חיוב המערערים בהסרת פרסומת שלמה המלך – מעין צו מניעה נוסף. ברם, סבורני כי הפקודה אינה מתירה לבית המשפט לבחור בדרך זו. למסקנה קרובה הגיע בית משפט זה בעניין קבלי שבמסגרתו נקבע כי בית המשפט לא היה רשאי להורות על תשלום פיצויים במסגרת הליך לפי הפקודה, המתירה אך להטיל קנס לטובת אוצר המדינה, או מכוח הסמכות הטבועה, תוך שציין כי בהקשר זה "אין מקום להוספת סעדים שאינם קבועים בדין" (ע"פ 10288/09 רכס פרויקטים חינוכיים בע"מ נ' קבלי, פסקה 9 (17.5.2010) (להלן: עניין קבלי)); וראו רע"א 4953/92 בבילה נ' דדון, פ"ד מז(1) 658 (1993).

6. בנקודה זו אין בידי לקבל את טענת המשיבים כי בנסיבות העניין בית המשפט היה מוסמך להורות על הסרת הפרסומת מכוח סמכותו הטבועה, וזאת בהמשך להכרעה בעניין קבלי. כבר נפסק כי סמכות זו "אינה אלא אותה סמכות מינימלית בענייני נוהל, יעילות המשפט וצדקתו הדרושה לבית-המשפט כדי שיוכל למלא את התפקיד שלמענו הוא קיים: עשיית משפט צדק" (ד"נ 22/73 בן שחר נ' מחלב, פ"ד כח(2) 89, 96 (1974)). סמכות זו היא בבחינת חריג לעקרון החוקיות והפעלתה נדרשת בעיקרה

לעניינים דיוניים (רע"א 2327/11 פלוני נ' פלוני, פסקאות 13-21 (28.4.2011) (להלן: עניין פלוני)). לפיכך נקבע גם הכלל "כי רק במקרים מיוחדים וחריגים, ובהתקיים נסיבות כבדות משקל ויוצאות דופן, רשאי בית המשפט לעשות שימוש בסמכותו האמורה [הסמכות הטבועה – ע' פ']" (ע"א 230/87 שקולניק נ' זכאי, פ"ד מו(3) 279, 285 (1992)) וכי הסמכות הטבועה הולמת "מקרים מאוד חריגים, שלידתם בכורח הנסיבות, כאשר התוצאה הבלתי נמנעת מאי-הענקת הסעד היא – אונס, עושק וגרימת עוולה" (ע"א 748/81 טוקולובר נ' הרפז, פ"ד לח(2) 688, 695 (1984)). עוד נקבע כי הסמכות הטבועה היא סמכות שיורית שאין להפעילה מקום שבו קיים הסדר ממצה בחוק (בע"מ 3778/12 גלפנבוים נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (29.9.2014); עניין פלוני, פסקה 16; רע"א 4990/05 ממן נ' עיריית הרצליה, פסקה 18 (7.10.2009)); וכי בכל מקרה, נוכח מאפיינים אלה, יש לעשות בה שימוש זהיר ומדוד (רע"א 4088/14 בדיר נ' רשות מקרקעי ישראל, פסקה יד (2.7.2014)).

לא מצאתי כי ענייננו בא בגדרם של מקרים חריגים מעין אלה, או כי אי שימוש בסמכותו הטבועה של בית המשפט תמנע עשיית משפט צדק. זאת, אף מבלי לקבוע מסמרות בשאלה אם הפקודה קובעת הסדר ממצה בהקשר זה. לפיכך, סבורני כי על יסוד הטעם האמור, ומבלי שאני נדרש לנושאים אחרים שהועלו על ידי בעלי הדין, דין הבקשה להתקבל במובן זה שהחלטת בית המשפט המחוזי שלפיה על המערערים להסיר את פרסומת שלמה המלך – שכזכור רק בה עוסקת הבקשה – תבוטל. למותר לציין כי אין באמור כדי לגרוע מהאפשרות העומדת למשיבים לכלכל צעדיהם בהמשך על פי הבנתם במסגרת דיונית שאותה ימצאו מתאימה. משכך, מאליה מתייתרת בקשת עיכוב הביצוע. המשיבים יישאו בהוצאות המבקשים בסך של 10,000 ש"ח.

ניתן היום, כ"ט בתמוז התשע"ו (4.8.2016).

ש ו פ ט